WASAARADDA WAXBARASHADA HIDDAHA & TACLINTA SARE

MAAJO / JUUNYO 2021 MAADDO :- AF-SOOMAALI WAQTI :- 2 SAACADOOD

FADLAN JAWAABAHA KU QOR BUUGGA JAWAABAHA

QEYBTA 1AAD Goebo-geli [20 dhibcood]
QEYBTA 2AAD Suugaan (35 Dhibcood]
QEYBTA 3AAD Naxwe [25 dhibcood]
QEYBTA 4AAD Curis [20 dhibcood]

QEYBTA IAAD Goobo-geli [20 dhibcood] XAAJI AADAN AXMED XASAN [Xaaji Aadan Afgalooc]

Xaaji Aadan Axmed Xasan oo ku magac dneeraa "Afgailooc" waxa u ku dhashay miyiga magaaladda Ceerigaabo goob loo yagaan Haldhagan ee togga Mirashi qiyaas ahaan sanadkii 1871dii Haldhagan waxa ay magaaladda Ceerigaabo dhanka wagooyi bari ka xigtaa ilaa 50 km.

Abwaanku waxa uu noolae ku dhawaad qarni iyo rubac. ALLAHA u naxariistee waxa uu ku gecriyooday 5ti Luulyo 1986 magaaladda Ceerigaabo ee xarunta Gobalka Sanaag, isaga oo markaa qiyaastii 115 sano jir ah

Xaaji Aadan Axmed waxa uu ka dhashay qoys reer guuraa ahaa. Dhanka aabaha waxa uu ahaa ilmihii sagaalaad ee Aabihii dhalo dhanka hooyadana waxa u ahaa curadkii bahdooda. Xaaji Aadan Axmed Waxaa hooyadii la odhen jiray Dahabo Dhuunkaal Dhegayare, aabihiina waxa u ahaa nin aftahan ah oo gole joog leh. Axmed Xasan waxa lagu yaqaaney laynta shabeellada iyo libaaxyada dadqaadka ah.

Xaaji Aadan Axmed xilligii yaraantiisii ma jeclayn in uu xoolaha raaco, laakiin waxa uu jeclaa in uu dadka waaweyn ag-joogo oo warkooda iyo wacaalkooda dhuuxo si uu carro-edeg wax badan kaga ogaado. Abwaanku intii uu yaraa waxaa soo maray dhibaatooyin badan, laakiin waxa uu ahaa nin hoodo iyo ayaan leh oo markasta Allah ayaa ka samata bixin jirey dhibta. Abwaanku waxa uu ahaa nin Allah siiyey filweyni dheer, isla kolkaana intii uu noolaa waxa uu la kulmay turunturrooyin badan oo ay ka mid ahaayeen gafaalasho, adhig sannado badan ah, dibadjoognimo, iwm, hase ahaatee dhammaan hadimooyinkaas wuu ka badbaaday.

Xaaji Aadan Axmed Afqalooc isaga oo afar jir ah oo la jooga aabihii iyo hooyadii baa libaax qaatey. kolkii libaaxii la tagey meel cidla ciirsi le'ah buu iskaga tagey oo ma cunin. Labo maalmood ka dib markii uu halkaas yaaley isaga oo dhiigbaxay waxaa helay gabadh la joogtay adhi meesha ku soo foofay. Gabadhiibaa caano siisay isaga oo jidiin dhuubmay. Reerkii gabadha dhalay waxa ay wiilkii yaraa hayeen oo baxnaaniyeen saddex bilood. Intaas ka dib, waxa ay reerkii wiilka helay ka baafiyeen shir beeluhu isugu yimaadeen. Halkaas baa Xaaji Aadan Axmed Afqalooc reerkoodii dib loogu soo celiyay isaga oo laga quustay. Abwaanka waxa uu afku ku qaloocday habeenkii libaaxu qaatay:

Malyuun Hassan Abdi Halima Ibrahim Mohamed & Bushra Hassan iidle Teacher :- Mohamed Muhudin Nor M M Nor +252610910170

1. Xaaji Aadan waxa uu dhashay :-			
(B) 1871	T. 1879	J. 1917	X. 1877
2. Xaaji Aadan waxa uu ka dhashay qoys ah :-			
B. kaluumaysato	T. Maguurto	(J) Reer Guuraa	X. Reermagaal
3. Xaaji Aadan waxa uu ahaa ilmihii kowbaad dhanka :-			
B. Aabaha	T. Abtiga	j. Eedada	(X) Hooyada
4. Abwaan Xaaji Aadan waxaa lagu yaqaanay laynta :-			
B. Biciidka iyo sagaarada		T. Waraabaha iyo dawacada	
(J) Shabeelka Iyo Libaaxa		X. Maroodiga iyo goodirka	
5. Xaaji Aadan xilligii uu carruurta ahaa ma jeclayn in uu :-			
B. Guriga joogo	(T) Xoolaha Raaco	J. Ciyaaro	X. Safro
6. Abwaanku intii uu yaraa waxaa soo maray :-			
B. Farxad Badan		T. Ciyaaro Badan	
(J) Dhibaatooyin Badan		X. Dhagar Badan	
7. Xaaji Aadan isaga oo afar jir ah waxa qaatey :-			
B. Waraabe	T. Shabeel	(J) Libaax	X. Yixaas
8. Xaaji Aadan waxa helay oo caano siiyay :-			
B. Wiil geel la jooga		(T) Gabadh adhi la jogta	
J. Odey lo' la jooga		X. Hooyo waxaro la jogta	
9. Xaaji Aadan aabihii waxa uu ahaa :-			
B. Afqalooc	T. Suldaan	(J) Afmaal	X. Hadal-Mirgo
10. Xaaji Aadan hooyadii waxa la odhan jirey :-			
(B) Dahabo Dhuunkaal		T. Cawo Magan	
J. Shaqlan Warfa		X. Doobiro Geelle	

Suugaan [35 dhibcood]: Dhameystir murtidan [10 dhibcood]

- 1. Gacmo wadajir bay wax ku gooyaan
- 2. Geed waa madal inta hoos fadhisa waa marag
- 3. Geed weyn gudin yar baa goysa
- 4. Kur/kor waayeel waa wada indho
- 5. Ludaay is moodmoodeysa hoosbey ka xiriirtaa

Ka jawaab waydiimahan [10 dhibcood]

1. Sheeg Abwaanka allifey riwaayadda shabeel-naagood?

Jawaab :- Abwaan Xasan Sheekh Muumin

2. Heesta Dhagan waxa uu Abwaan Xasan Ganey ku sheegay magacyo roobku leeyahay sheeg saddex ka mid ah magacyadaas ?

Jawaab :- 1. Mayey 2. Mirraale 3. Mahiigaan

Malyuun Hassan Abdi Halima Ibrahim Mohamed Bushra Hassan iidle

Teacher: - Mohamed Muhudin Nor M M Nor +252610910170

U-kala saar Murti iyo Maahmaah [15 dhibcood]

- 1. Xidid wada yaal waa xil wada yaal [Maahmaah]
- 2. Barasho horteed ha i nicin [Murti]
- 3. Xidid xeradii way isku furantahay [Maahmaah]
- 4. Ciirtaada dhammaa ceebtaada yaqaan [Maahmaah]
- 5. Deriskaagu waa ilaalo aan laguu diran [Murti]

NAXWE [25 dhibcood]

Ka soo saar magaca gaarka ah ee ku jira weedhahan [15 dhibcood]

- 1. Ardayda akhriska ku wanaagsan waxaa ka mid ah Hodan
- 2. Muqdisho waa magaalo-madaxda Soomaliya
- 3. Aadan Cade waa madaxweynihii ugu horeeyay ee dalka
- 4. <u>Maxkamaddu</u> way xidhan tahay
- 5. Axmed waa macalin wanaagsan

Keen ereyadan ereyo la macno ah [10 dhibcood]

- 1. Qaansa roobaad = Jeegaan
- 2. Tabantaabo = Kaalmo
- 3. Milgo = Sharaf
- 4. Tukulush = Dabagaanle
- 5. Dhabbo = Waddo

CURIS: Faa'iidada nabada [20 dhibcood]

Qoraalka 10-dhibcood, Erey bixinta 5-dhibcood, Astaamaha 5-dhibcood.

Ka qor mawduucyadan mid ka mid ah curis gaadhaya ugu yaraan 500 oo erey lehna dhammaan astaamaha qoraalka:

- 1. Xuguugda waalidka
- 2. Barbaarinta caruurta

Malyuun Hassan Abdi Halima Ibrahim Mohamed Bushra Hasan iidle

Teacher: - Mohamed Muhudin Nor M M Nor +252610910170

Barbaarinta Carruurta

Barbaarinta Carruurta Waa Shay Muhiim ah. Sababtoo ah Carruurta Waxa ay u baahan yihiin daryeel iyo daneyn Xaga Waalidiinta ah.

Labo waalid waa inay marwaliba lasocdaan Xaalada uu ubadkooda Ku sugan yahay hanoqda dharka, cuntada, Nadaafada jirkiisa iyo Kan dharkrisaba, iyo waxbarashadiisa. Mas'uulliyada carruurta inta badan Waxay Saaran tahay hooyada, inkastoo Barbaarinta Carruurta ay Tahay Howl dhib badan , una baahan dadaal iyo waqti badan , Waayo Barbaarinta Waa Xil ama Mas'uuliyad La weydiim doono Aakhiro , Sidoo kale Barbaarintu waa arin ajir badan Laguna gaaraayo Janno Haddii ilaah dartiisa Loo Niyoodo.

Carruurta Waxaa inta badan toosin kara Hooyada Sababtoo ah way agjoogtaa Waa in ay bartaa waxa Wanaagsan iyo in ay ka Raabto Waxa Xun waxkastoo Wanaag ku jira waa in ay markasta ilaaliso oo la socota Waxbarashooda , Waa in ay ku dadaashaa Nadaafada Jirkooda iyo dharkooda.

Dugsigu waa in ay ku tarbiyeyso si ay diintu ugu dadaalaan , Xilliga Aan ku jirno Markii la'eego Waxaa dareemeysaa in ay umaddii Mareyso Xilli ay waalidiinta Aan Qaangaarin Ubadka Gacantooduna ay ka Baxaan , Taasina Waxaa loogu bixi karaa in la helo Barbaarin Wanaagsan.

Barbaarinta Wanaagsan baa lagu gaari karaa wanaaga ubadka iyo barbaarintooda waayo Tarbiyada Fiican waxay siinaysaa ilmaha dareen siinaysaa in ay kala saaraan Waxyaalaha Wanaagsan iyo Kan Xun. Barbaarinta Waxa ay soo Saaraysaa rag Naga qaadi kara Xilka Loo dhiibo Una adkeysan kara dhibaatooyinka lasoo darsa Noloshaada Iyo Aayahooda Dambe , Waxayna ka dhigaysaa mid anfaca diintiisa , dadkiisa Iyo dalkiisaba.

Barbaarinta Ubadkeena waa inaa ku Dadaalnaa had Iyo jeer Aan ku dadaalno Mar Walba Saan U Wanaajin laheyn Ubadkeena

> Malyuun Hassan Abdi Halima Ibrahim Mohamed Bushra Hasan iidle

Teacher: - Mohamed Muhudin Nor M M Nor +252610910170